
Sharabha Upanishad

शरभोपनिषत्

Document Information

Text title : Sharabha Upanishad

File name : sharabha.itx

Category : upanishhat, svara

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 50 / 108; Atharva Veda - shaiva upanishad

Latest update : Mar. 19, 2000

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

शरभोपनिषत्

सर्वं सन्त्यज्य मुनयो यद्भजन्त्यात्मरूपतः ।
तच्छारभं त्रिपाद्ब्रह्म स्वमात्रमवशिष्यते ॥
ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः ।
भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः ।
व्यशेम देवहितं यदायुः ।
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्वदेवाः ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
अथ हैनं पैप्पलादो ब्रह्माणमुवाच भो भगवन्
ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये को वा अधिकतरो ध्येयः
स्यात्तत्त्वमेव नो ब्रूहीति ।
तस्मै स होवाच पितामहश्च
हे पैप्पलाद शृणु वाक्यमेतत् ।
बहूनि पुण्यानि कृतानि येन
तेनैव लभ्यः परमेश्वरोऽसौ ।
यस्याङ्गजोऽहं हरिरिन्द्रमुख्या
मोहान्न जानन्ति सुरेन्द्रमुख्याः ॥ १॥
प्रभुं वरेण्यं पितरं महेशं
यो ब्रह्माणं विदधाति तस्मै ।
वेदांश्च सर्वान्प्रहिणोति चाग्र्यं
तं वै प्रभुं पितरं देवतानाम् ॥ २॥
ममापि विष्णोर्जनकं देवमीड्यं
योऽन्तकाले सर्वलोकान्संजहार ॥ ३॥

स एकः श्रेष्ठश्च सर्वशास्ता स एव वरिष्ठश्च ।

यो घोरं वेषमास्थाय शरभाख्यं महेश्वरः ।

नृसिंहं लोकहन्तारं संजघान महाबलः ॥ ४॥

हरिं हरन्तं पादाभ्यामनुयान्ति सुरेश्वराः ।

मावधीः पुरुषं विष्णुं विक्रमस्व महानसि ॥ ५॥

कृपया भगवान्विष्णुं विददार नखैः खरैः ।

चर्माम्बरो महावीरो वीरभद्रो बभूव ह ॥ ६॥

स एको रुद्रो ध्येयः सर्वेषां सर्वसिद्धये । यो ब्रह्मणः पञ्चवक्रहन्ता

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ ७॥

यो विस्फुलिङ्गेन ललाटजेन सर्वं जगद्ब्रह्मसात्संक्रोति ।

पुनश्च सृष्ट्वा पुनरप्यरक्षदेवं स्वतन्त्रं प्रकटीकरोति ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ ८॥

यो वामपादेन जघान कालं घोरं पपेऽथो हालहलं दहन्तम् ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ ९॥

यो वामपादारचितविष्णुनेत्रस्तस्मै ददौ चक्रमतीव हृष्टः ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ १०॥

यो दक्षयज्ञे सुरसङ्घान्विजित्य

विष्णुं बबन्धोरगपाशेन वीरः ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ ११॥

यो लीलयैव त्रिपुरं ददाह

विष्णुं कविं सोमसूर्याग्निनेत्रः ।

सर्वे देवाः पशुतामवापुः

स्वयं तस्मात्पशुपतिर्बभूव ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ १२॥

यो मत्स्यकूर्मादिवराहसिंहा-

न्विष्णुं क्रमन्तं वामनमादिविष्णुम् ।

विविक्लवं पीड्यमानं सुरेशं

भस्मीचकार मन्मथं यमं च ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ १३॥

एवं प्रकारेण बहुधा प्रतुष्ट्वा

क्षमापयामासुर्नीलकण्ठं महेश्वरम् ।

तापत्रयसमुद्भूतजन्ममृत्युजरादिभिः ।

नाविधानि दुःखानि जहार परमेश्वरः ॥१४॥

एवं मन्त्रैः प्रार्थ्यमान आत्मा वै सर्वदेहिनाम् ।

शङ्करो भगवानाद्यो ररक्ष सकलाः प्रजाः ॥ १५॥

यत्पादाम्भोरुहद्वन्द्वं मृग्यते विष्णुना सह ।

स्तुत्वा स्तुत्यं महेशानमवाङ्मनसगोचरम् ॥ १६॥

भक्त्या नम्रतनोर्विष्णोः प्रसादमकरोद्विभुः ।

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।

आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्न बिभेति कदाचनेति ॥ १७॥

अणोरणीयान्महतो महीया-

नात्मास्यजन्तोर्निहितो गुहायाम् ।

तमक्रतुं पश्यति वीतशोको

धातुःप्रसादान्महिमानमीशम् ॥ १८॥

वसिष्ठवैयासकिवामदेव-

विरिञ्चिमुख्यैर्हृदि भाव्यमानः ।

सनत्सुजातादिसनातनाद्यै-

रीड्यो महेशो भगवानादिदेवः ॥ १९॥

सत्यो नित्यः सर्वसाक्षी महेशो

नित्यानन्दो निर्विकल्पो निराख्यः ।

अचिन्त्यशक्तिर्भगवान्निरीशः

स्वाविद्यया कल्पितमानभूमिः ॥ २०॥

अतिमोहकरी माया मम विष्णोश्च सुव्रत ।

तस्य पादाम्बुजध्यानाद्दुस्तरा सुतरा भवेत् ॥ २१॥

विष्णुर्विश्वजगद्योनिः स्वांशभूतैः स्वकैः सह ।

ममांशसंभवो भूत्वा पालयत्यखिलं जगत् ॥ २२॥

विनाशं कालतो याति ततोऽन्यत्सकलं मृषा ।

ॐ तस्मै महाग्रासाय महादेवाय शूलिने ।
 महेश्वराय मृडाय तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ २३ ॥
 एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतायनेकशः ।
 त्रीँल्लोकान्व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुगव्ययः ॥ २४ ॥
 चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च द्वाभ्यां पञ्चमिरेव च ।
 हूयते च पुनर्द्वाभ्यां स मे विष्णुः प्रसीदतु ॥ २५ ॥
 ब्रह्मार्पणं ब्रह्म हविर्ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम् ।
 ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं ब्रह्मकर्मसमाधिना ॥ २६ ॥
 शरा जीवास्तदङ्गेषु भाति नित्यं हरिः स्वयम् ।
 ब्रह्मैव शरभः साक्षान्मोक्षदोऽयं महामुने ॥ २७ ॥
 मायावशादेव देवा मोहिता ममतादिभिः ।
 तस्य माहात्म्यलेशांशं वक्तुं केनाप्य शक्यते ॥ २८ ॥
 परात्परतरं ब्रह्म यत्परात्परतो हरिः ।
 परात्परतरो हीशस्तस्मात्तुल्योऽधिको न हि ॥ २९ ॥
 एक एव शिवो नित्यस्ततोऽन्यत्सकलं मृषा ।
 तस्मात्सर्वाङ्परित्यज्य ध्येयान्विष्ण्वादिकान्सुरान् ॥ ३० ॥
 शिव एव सदा ध्येयः सर्वसंसारमोचकः ।
 तस्मै महाग्रासाय महेश्वराय नमः ॥ ३१ ॥
 पैप्पलादं महाशास्त्रं न देयं यस्य कस्यचित् ।
 नास्तिकाय कृतघ्नाय दुर्वृत्ताय दुरात्मने ॥ ३२ ॥
 दांभिकाय नृशंसाय शठायानृतभाषिणे ।
 सुव्रताय सुभक्ताय सुवृत्ताय सुशीलिने ॥ ३३ ॥
 गुरुभक्ताय दान्ताय शान्ताय ऋजुचेतसे ।
 शिवभक्ताय दातव्यं ब्रह्मकर्मोक्तधीमते ॥ ३४ ॥
 स्वभक्तायैव दातव्यमकृतघ्नाय सुव्रतम् ।
 न दातव्यं सदा गोप्यं यत्नेनैव द्विजोत्तम ॥ ३५ ॥
 एतत्पैप्पलादं महाशास्त्रं योऽधीते श्रावयेद्विजः
 स जन्ममरणेभ्यो मुक्तो भवति । यो जानीते सोऽमृतत्वं

च गच्छति । गर्भवासाद्विमुक्तो भवति । सुरापानात्पूतो
भवति । स्वर्णस्तेयात्पूतो भवति । ब्रह्महत्यात्पूतो
भवति । गुरुतल्पगमनात्पूतो भवति । स सर्वान्वेदानधीतो
भवति । स सर्वान्वेदान्ध्यातो भवति । स समस्तमहापातको-
पपातकात्पूतो भवति । तस्मादविमुक्तमाश्रितो भवति ।
स सततं शिवप्रियो भवति । स शिवसायुज्यमेति । न स
पुनरावर्तते न स पुनरावर्तते । ब्रह्मैव भवति । इत्याह
भगवान्ब्रह्मेत्युपनिषत् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः ।

भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिः ।

व्यशेम देवहितं यदायुः ।

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

इति शरभोपनिषत्समाप्ता ॥

Encoded by Sunder Hattangadi

——
Sharabha Upanishad

pdf was typeset on April 1, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

